

Proti zobnemu kamnu

SARGOV KALODONT

Državna oblastva morajo vse zakonske narode, uredbe in naredbe, ki se direktno ali indirektno dotikajo delavcev ali nameščencev, pošiljati delavskim zbornicam v izjavo, preden se uzakonijo.

Iz tega je razvidno, da se preko Delavskih zbornic od strani oblasti ne more izdati nobena uredba ali naredba, ki se na kakršenkoli način dotika interesov delavstva. Zato je s tem dana možnost Delavskim zbornicam, da morejo te varovati delavstvo pred odredbami oblastnih organov, katere bi mogle biti v škodo delavstva.

Z ozirom na velike važnosti te delavske ustanove ni nič manj važno, kakšne zastopnike ima delavstvo v tej ustanovi.

Kakor do sedaj, velja zastopstvo v Delavski zbornici, voljeno iz delavskih strokovnih organizacij, tudi v bodoče. Volitve za novo zastopstvo bodo dne 8. oktobra, za katere obeta biti živahen boj. V pošteb pridejo samo tri

delavske organizacije: 1. Jugoslovanska strokovna zveza, kot predstavnik krščanskih delavcev; 2. Strokovna komisija, kot organizacija socialno demokratičnih delavcev; in tretjič Narodno strokovna zveza, kot predstavnik takozvanih naprednih delavcev.

Naloga vsega krščansko mislečega slovenskega delavstva in njegovih prijateljev je, da z vso svojo močjo pripomorejo, da bo izšla lista Jugoslovanske strokovne zveze iz teh volitev kar najbolj častno. S tem se more najboljše pripomoči k boljšemu socialnemu delovanju in do zmage gospodarsko socialističnega dela v smislu Leona XIII. in Pija XI.

Vse podrobnosti in navodila slede v prihodnji številki našega lista. Vse informacije dobite tudi pri Jugoslovanski strokovni zvezi, ekspozitura Maribor, Sedna ulica 9/III, na katero se lahko obračate pisмено v vseh slučajih. Tam se nahaja tudi okrožni volilni odbor Jugoslovanske strokovne zveze.

telefonsko zvezo z vsemi francoskimi kraji.

Gospodarsko poslopje pogorelo. Dne 7. septembra, malo pred eno ponoči je nastal ogenj v gospodarskem poslopiju posestnika in gostilničarja g. Lenasija v bližini postaje na Grobelnem. Plameni so kmalu objeli vse poslopje. V veliki nevarnosti sta bila tudi hiša in drvarnica, ki stojita komaj tri metre od gospodarskega poslopja. Da nista pogoreli tudi ti dve poslopji, je zasluga gasilcev iz Št. Vida, ki so kmalu prispeli na kraj požara in obvarovali hišo in drvarnico, dočim je gospodarsko poslopje pogorelo do tal.

Po vzgledu Amerike. Amerikanci in v Evropi tudi Nemci so mojstri v izrednostih, kar se tiče potovanja okrog po svetu. Ameriška razvada se je očitno oprijela tudi Celjanov, kot nam pričajo naslednji vzgledi: V nedeljo 3. t. m. dopoldne sta se podala 35letni F. Vergles in 25letni Franc Puhlin, slikarska pomočnika pri g. Grudniku pri Celju, na dveh slikarskih lestvah na pot iz Celja v Beograd (642 km), da prekosita svetovni rekord. Težavno potovanje sta pričela pri kapucinskem mostu v Celju. V pondeljek sta prispela v Tremerje, v torek pa sta krenila proti Laškemu. Sedaj sta sklenila tudi brezposelni tovarniški kovač Rud. Kovač in brezposelni pekovski pomočnik Franc Kuhar iz Celja, da postavita svetovni rekord v hoji na bergljah. Prepotovati hočeta istotako progo Celje—Beograd na 4 m visokih bergljah. Na pot se bosta podala v nedeljo dne 15. oktobra ob 11. uri izpred gostilne »Na škarpi« na Bregu pri Celju. Rudolf Kovač se je že letos v februarju proslavil s plavanjem v ledeno mrzli Savinji, v začetku julija pa je v kavarni »Evro-

pi« potolkel svetovni rekord v vztrajnem igranju na brač ter igral 105 ur. V začetku oktobra hoče ta rekord zvišati v Ljubljani na 110 ur.

Smrtna žrtev motornega kolesa. Na Malo Gospojnico se je vračal 30letni trgovski potnik Josip Koštomaj iz Polul pri Celju na motornem kolesu iz Petrovč v Celje. Nasproti mu je privozil kmečki voz, v katerega je zadel Koštomaj s tako silo, da mu je udarec prebil prsni koš in ranil srce. Koštomaj je izdahnil na licu mesta. Na vozu se je zlomilo samo oje. Koštomaj zapušča ženo s štirimi otročki.

Vsled padca s poda umrl. Dne 3. sept. je padel na Teharju pri Celju v noči s poda na tla 24letni dninar Ivan Cajhen. Po prepeljavi v celjsko bolnico je umrl vsled krvavitve v možganih dne 8. septembra.

Stolpna ura v velikosti budilke. — 75letni urarski mojster Marko Borušal v Trbovljah je izdelal stolpno uro v velikosti budilke. Ura kaže dneve, tedne in mesece.

Smrtno so je zastrupil z očetovo kislino v Zagorju ob Savi 41letni rudniški ključavničar Franc Koritnik.

Smrtna nesreča z lovsko puško. 30letni lovski čuvaj Alojzij Rihtariš iz Bukovice pri Škofji Loki je dne 7. sept. z nabito puško miril domačega psa. Čuvaj je odrival psa v hišico s kopitom in sta bili cevi puške obrnjeni proti njemu. Eden naboj se je sprožil in zadal Rihtariša tako v trebuh, da je po prenosu v hišo izdahnil.

Požar pri Bledu. Tesarskemu mojstru Valentinu Kristanu je pogorela do tal velika tesarska delavnica, katero je posedal na cesti, ki pelje na Ribno in na Selo pri Bledu. Ogenj je izbruhnil v noči od 4. na 5. septembra.

Huda kolesarska nesreča. Jan. Rehberger iz Primskovega pri Kranju se je peljal dne 8. septembra na kolesu po klanecu v Podbrežju. Na sredini klanca mu je odnesel veter klobuk, kolesar je prehitro zaustavil kolo in ga je vrglo v globok jarek, kjer je obležal nezavesten. V ljubljanski bolnici so ugotovili, da si je pretresel možgane in mu je počila lobanja.

Tat je odnesel dne 7. septembra iz trgovine Ahačič in Šifrer v Kranju 8000 Din. Sumijo, da se je lopov skrtil v skladišče in se iztihotapil, ko so zopet odprli trgovino.

Pohotnež umoril pet deklet. V bližini Niša je bila umorjena od pohotneža 16letna slovenska služkinja Agata Fileš iz Cirkovljan v Medjimurju. Neznane je hotel deklino posiliti, ker se mu ni udala, jo je sunil z nožem v srce. Skoro istočasno so našli pet žrtev istega nasilneža ob bregu reke Ni-

NOVICE

Novi prošt ljubljanski. Sv. oče Pij XI. je imenoval g. stolnega dekana in generalnega vikarja Ignacija Nadraha za prošta ljubljanskega stolnega kapitlja.

Občutna požarna nesreča. Mariborskemu lesnemu trgovcu in veleposesniku Adolfu Jurci je upepelil požar na Vurmatu pri Sv. Ožbaltu ob Dravi dve veliki gospodarski poslopji s premičnimi vred. Škoda znaša 100.000 Din. Domačemu trgovcu Lorbeku gre zasluga, da je omejil požar, sicer bi bile zgorle še druge hiše z elektrarno in žago.

Vlomilec v župnišče obsojen. Svojčas smo poročali o vlomu v župnišče pri Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji. Vlomilec, 39letni Franc Mlakar, je napravil g. župniku škode za 4010 Din. Dne 7. septembra je bil 20krat predkaznovani Mlakar v Mariboru obsojen radi šentlenarškega vloma na 4 leta.

Viničarja okradel. Dne 5. septembra predpoldne je bilo vlomljeno v stanovanje viničarja Marka Antoliča na Kozjaku. Neznane je odnesel iz nasilno odprtega kovčka viničarjeve prihranke v znesku 3500 Din.

Pojasnilo. Zadnjič smo poročali med poslednjimi vestmi, da je bil zažaden smrtno s koso banovinski cestar Anton Gole iz Šikol pri Pragerskem. Goleta ni zabodel Štefan Paurman, kateremu je bil celo prvotno namenjen smrtonosen zamahljaj s koso, ampak 19letni Alojzij Maršič iz Podčrke, ki je bil takoj po krvavem dejanju aretiran.

Ptuj v telefonski zvezi s Francijo. — S 5. septembrom je dobilo mesto Ptuj

šave. Kmalu po zločinu je uspelo niški policiji, da je izsledila nasilneža v osebi Bogdana Vidanoviča, železniškega strojevodje. Aretirani je strašna dejanja tudi priznal.

Dolgoletni angleški zunanji minister umrl. Dne 6. septembra je umrl na svojem posestvu Fallodon na Northumberškem dolgoletni angleški zunanji minister Edvard Grey.

Strahovit orkan (vihar) je pustošil dne 6. septembra po pokrajini Teksas v Združenih državah Severne Amerike. Materijalna škoda gre v težke milijone dolarjev. Saj cenijo samo uničeno žetev citron na 12 milijonov dolarjev. Smrtnih žrtev je do 50, ranjenih pa 1500.

Rusi so se podali v izredne zračne višine ali v takozvano stratosfero. — Sovjetska vlada je pripravila velik polet v stratosfero. Vse priprave za polet je vodil vseučilišni profesor Prokofev, ki je izjavil, da je pripravil ta polet po nalogu načelnika vojnega letalstva iz ruskega materiala. Kabina je izdelal Aleksnins. Balon je izdelan v Rusiji iz ruskega materiala. Kabina je izdelana iz aluminija ter je opremljena z vsemi najmodernejšimi instrumenti za znanstveno raziskovanje stratosfere. S tem poletom nameravajo Rusi doseči višino 20.000 metrov in upajo, da se jim bo to radi velike dovršenosti balona tudi posrečilo. Dvig se je izvršil dne 7. t. m. v Moskvi.

350 let je minilo, odkar je bil rojen 24. septembra 1583 sloviti cesarski vojsko vodja v 30letni vojni Albrecht pl. Wallenstein.

Smrt iraškega kralja. V našem listu smo poročali, kako so zagrešili pred kratkem divjaški Kurdi strašen pokolj med kristjani v Iraku v osrednji Aziji. Irak je samostojno kraljestvo in ga je vladal kralj Fejsal. Iraški kralj se je mudil zadnje dni v Bernu v Švici v svrhu zdravljenja. Dne 7. septembra je zadela Fejsala srčna kap. Truplo so balzamirali in so ga prepeljali na angleški bojni ladji do Haife, odkoder so ga odpremili z letalom v Bagdad, kjer se je vršil svečan pogreb. —

Turki oblegajo Dunaj leta 1683. Letos so obhajali na Dunaju 250letnico zmage nad Turki in rešitve krščanskega zapada.

Naslednik kralja Fejsala na iraškem prestolu je pokojnikov sin emir Gazi, ki je star 21 let in je že zasedel prestol.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 40, tel. 23-58, zopet odprt. Prosta izbira zdravnikov. Cene zmernе. Vodja primarij dr. Černič. 867

Denarja manjka! Jesen prihaja in Vi rabite raznovrstno oblačilo za Vas in za Vaše otroke. Zato Vam svetujemo in toplo priporočamo manufakturno trgovino Anton Brumec v Celju, Kralja Petra cesta 13. Ta tvrdka Vam nudi vse manufakturno blago pri najboljših kakovostih po tako izredno nizkih cenah, da boste v bodoče to trgovino Vašim znancem sami najtopleje priporočali. Zato si dobro zapomnite naslov. 956

Občinski zakon mora vsakdo poznati, kdor hoče voditi kako skupino pri občinskih volitvah. Zato si ga pravočasno naročite, stane: broširan 8 Din, vezan 15 Din. Naročila sprejema Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Ali si že obnovil naročnino?

50letnica — brez primer v zgodovini.

Izbruh ognjenika Krakatau! Ko je raznesel to vest brzjav dne 26. avgusta 1883 po svetu, je prestrašilo grozno poročilo vse narode. Skoraj neverjetno se je glasilo, da bi bilo postalo žrtev lave in dima iz žrela ognjenika Krakatau

50.000 oseb.

Toliko ljudi je bilo ob življenje zaradi ogenj bluvajočega hriba, ki je izginil po izbruhu v morje do leta 1928. Od omenjenega leta pa oživlja vedno na novo, vznemirja prebivalstvo s silovitimi potresi, raznašajoč lavo in kameenje do obale spodnje-indijskih otokov Java in Sumatra. Dne 14. avgusta 1930 so beležili zadnji izbruh, pri katerem je pognalo iz žrela v zrak 1 km široki vodni steber

2000 m visoko.

Ognjenik Krakatau se je nahajal na otoku v takozvani Sunda morski ožini

Mussolini podpisuje v Rimu s sovjetsko Rusijo pogodbo o nenapadanj.